

Р. М. Конта, Н. В. Кузіна

Каллістратова Софія Василівна

КАЛЛІСТРАТОВА Софія Василівна (Каллистратова Софья Васильевна; 06(19). 09. 1907, м. Рильськ Курської губ., Росія – 05. 12. 1989, Москва) – російська правозахисниця. Закін. Моск. університет (1930). Відтоді працювала юристом, зокрема 1943–76 – адвокат Моск. колегії адвокатів. Серед її підзахисних – правозахисники *А. Сахаров*, [П. Григоренко](#), [Н. Горбаневська](#), учасники кримськотатар. нац. руху, особи, які домагалися дозволу на еміграцію з СРСР, а також звинувачені у антирад. агітації і пропаганді. Свої виступи на процесах і матеріали слідчих справ публікувала у машинопис. інформ. бюлетені «Хроника текущих событий». Була під наглядом КДБ. 1970 відсторонена від ведення політ. справ, від 1976 – на пенсії. 1977 стала чл. Моск. Гельсин. групи (вела її архів), підготувала для «Сахаровського сборника» (Нью-Йорк, 1981) статтю «Беззаконие. Заметки юриста», у якій проаналізувала порушення рад. законодавства у справі А. Сахарова. Також писала листи на підтримку політв'язнів, статті про використання психіатрії з карал. метою, переслідування віруючих, процесуал. порушення у ході ведення політ. справ (виходили у самвидаві). 1981 проти неї відкрито кримінал. справу, під час обшуку конфісковано більшу частину архіву Моск. Гельсин. групи. Відмовилася давати будь-які свідчення. 1984 справу проти К. припинено у зв'язку із віком та за станом здоров'я, однак вона домоглася, щоб 1988 формулювання замінено на «відсутність у її діях складу злочину». 1986 підписала звернення до рад. керівництва з вимогою амністувати політв'язнів. Член Моск. товариства «Меморіал».

Рекомендована література

1. Заступниця. Адвокат С. В. Каллистратова (1907–1989). Москва, 1997.

Бібліографічний опис:

Калістратова Софія Василівна / Р. М. Конта, Н. В. Кузіна // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-10645>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).